

Beste familie en vrienden,

Een jaar geleden alweer zetten we voet op Nederlandse bodem. Wat vliegt de tijd! We hebben ons leven hier weer weten op te pakken en ieder heeft aardig z'n draai gevonden. Jeroen gaat terug naar zijn oude vak: met ingang van september gaat hij weer als docent autotechniek aan de slag op een MBO in Leusden. De kinderen doen het goed op school, Chiel en Ilse gaan over naar respectievelijk 6 en 4 VWO; Ilse heeft het profiel Economie en Maatschappij gekozen. Jiska gaat van 1 Havo verder in 2 VWO. En zelf ben ik nog altijd druk met studeren. In februari heb ik een module afgerond en nu ben ik bezig met de ontwikkelingen in de vertaalwetenschap, waarbij ik me richt op het bijbelvertalen. Daarvoor moet ik voor elk essay dat ik moet schrijven een bepaalde vertaaltheorie bestuderen en daarnaast een bijbelgedeelte vertalen met die theorie als uitgangspunt.

Madagaskar

Op 20 mei vertrok ik voor het eerst weer naar Madagaskar, voor drie weken. Dat was best wel spannend. Vooraf leefden er vragen als: Hoe zal het zijn om weer terug te zijn? Zal ik niet opnieuw last van heimwee krijgen? Hoe zal het die drie weken met het gezin thuis gaan? Doel was Tulear (Toliara) in het zuiden van Madagaskar, en de reis was zo strak gepland dat er slechts één dag, een zondag, overschoot in Tana (Antananarivo), de plaats waar we gewoond hebben. Het was vreemd om daar op het vliegveld aan te komen en er geen eigen plek meer te hebben om naartoe te gaan. Tegelijkertijd voelde alles wel heel vertrouwd en als thuis. Ik was gelukkig nog in de gelegenheid om een aantal vrienden en bekenden te ontmoeten en ook heb ik onze hulp en twee guards nog opgezocht. Het was goed om te zien dat ook zij weer werk hebben gevonden en dat ze allemaal in goede gezondheid zijn. Toch was het na drie weken ook goed om weer naar Nederland te gaan. Ook al is thuis alles goed verlopen, het was tijd om weer naar mijn gezin terug te gaan.

Vertalersworkshop

In Tulear waren opnieuw zeven vertaalteams bij elkaar gekomen. Vlak voor ik naar Madagaskar vertrok, kreeg ik een alarmerende mail van Leoni (projectleider). Er was weer veel tegenslag. Ziekte verhinderde de komst van een paar vertalers. In Mananara waren familieleden van twee vertalers ten onrechte opgepakt en gevangen gezet (zie ook de

gebedspunten). Het was de vraag of die twee vertalers zouden komen. Bovendien had het vliegtuig van MAF problemen, waardoor het leek dat de rest van het vertaalteam uit Mananara (met wie ik opnieuw zou werken) veel later dan gepland in Tulear aan zou komen. Gelukkig vond MAF snel een oplossing en was het team toch op tijd. Ook de twee vertalers zijn toch gekomen. Mariette had wel veel moeite zich te concentreren, omdat ze zich zorgen maakte om haar man en broer die gevangen zaten. In Madagaskar zijn gevangenen afhankelijk van de zorg van hun familie en Mariette moest nu eigenlijk zorgen dat haar man en broer elke dag te eten kregen. Toen ik haar vroeg of ze niet liever naar huis wilde, sprak ze haar vertrouwen in God uit. Ik heb veel respect voor haar: ze is gebleven tot twee dagen voor het eind van de workshop!

De brief aan de Kolossenzen

Deze workshop stond allereerst de brief van Paulus aan de Kolossenzen op het programma. Heel bewust is er voor dit bijbelboek gekozen, omdat de inhoud goed aansluit bij de Malagasy kontekst. In de Malagasy cultuur zijn vormen en tradities erg belangrijk, ook en misschien juist wel in de kerk. Paulus legt uit dat het gaat om Jezus alleen, dat we door genade vrij zijn in Hem en ons niet allerlei geboden door andere mensen moeten laten opleggen. Dit heeft ook gevolgen voor hoe we als christenen met elkaar en met elkaars vormen en tradities omgaan.

Voordat de vertalers aan hun werk begonnen, hebben we eerst de brief in zijn geheel besproken. We hebben gekeken naar de achtergrond en kontekst van de brief en zijn in de exegese gedoken. Daarna heeft elk team een eerste kladvertaling van de brief gemaakt.

Al met al was er meer dan genoeg gespreksstof. Opnieuw werd duidelijk dat het officiële Malagasy, waarin de Bijbel nu alleen beschikbaar is, niet goed begrepen wordt. Weer werd er door vertalers getuigd van het feit dat er nieuw licht op de tekst geworpen wordt als de Bijbel in hun eigen taal tot hen spreekt. Rosefine, een van de vertalers met wie ik werkte (naast mij op de foto), was zichtbaar geraakt en vertelde alleen maar meer te willen weten en verder in de Bijbel te willen studeren!

Het Lukas-evangelie

Hierna was er nog een week over om verder te gaan met het controleren van de vertaling van Lukas. We merken dat, doordat we eerst de Jezus-film vertaald hebben, de vertalers nu al veel meer zicht hebben op wat begrijpelijk, natuurlijk en getrouw vertalen nu eigenlijk inhoudt en dat ze zich veel meer bewust zijn van de rijkdom van hun eigen taal. Lukas 1 was de vorige keer al door een collega gecontroleerd en in vier dagen hebben we hoofdstuk 2-4:27 kunnen doen.

Computerles

Daarnaast was er nog tijd ingeruimd voor computeronderwijs. De meeste vertalers hebben geen computer en hebben geen enkele kennis wat dat betreft en zij kregen nu een introductie in computervaardigheden van twee leden van Wycliffe Associates. We hopen dat te zijner tijd in ieder geval in elk vertaalteam iemand is die met de computer overweg kan, en ook met het specifieke softwareprogramma Paratext dat we gebruiken bij het bijbelvertaalwerk. Dat zal ons veel tijdswinst opleveren, want ook deze keer heb ik een dag besteed aan het verwerken van hun handgeschreven vertaling in de computer. Het streven is dat het team dat in de toekomst zelf kan doen.

De nieuwsbrief per mail

We zijn blij met het grote aantal lezers van deze nieuwsbrief! Een aantal mensen die tot nu toe de nieuwsbrief per post kregen, heeft al aangegeven die voortaan liever per mail te ontvangen. Geldt dit ook voor u of wilt u de nieuwsbrief niet langer ontvangen, wilt u dat dan doorgeven aan Hermen van der Vlist, via het mailadres: tfcmadagaskar@gmail.com. Dat scheelt ons ook weer in druk- en verzendkosten. Alvast hartelijk dank!

Gebedspunten

We zijn dankbaar:

- dat we onze draai weer hebben gevonden in Nederland;
- voor Jeroens nieuwe baan;
- voor de goede resultaten van de kinderen op school;
- voor een veilig verlopen reis naar Madagaskar en het vertaalwerk dat daar gedaan wordt;
- voor de publicatie van het Lukas-evangelie in het Antandroy en de bijbehorende cd.

We blijven bidden voor het bijbelvertaalwerk en ook voor de blijvende politieke onrust in Madagaskar. De presidentsverkiezingen van 24 juli zijn voor de zoveelste keer uitgesteld. Corruptie zorgt voor wantoestanden zoals in Mananara, waar het energiebedrijf de diesel die bestemd is voor de generator van het ziekenhuis aan anderen verkoopt, waardoor mensen onnodig overlijden. Bid voor de mensen in Mananara die in opstand kwamen en ten onrechte zijn opgepakt.

Voorbeelden van discussiepunten

- Kolossenzen 1:9: gaat het daar om geestelijk inzicht en wijsheid of inzicht en wijsheid van de Geest? Het Grieks gebruikt daar een bijvoeglijk naamwoord ('geestelijk') en het is niet duidelijk of daarmee specifiek aan de Heilige Geest wordt gerefereerd. Verschillende naslagwerken nemen verschillende standpunten in en ook de vertalingen variëren.
- Kolossenzen 1:15: Onverwachts gaf de vertaling van Jezus die het beeld van God is, problemen. Het Malagasy woord *sary* (beeld, afbeelding) wordt geassocieerd met iets statisch, geen levende persoon, terwijl wij geloven dat Jezus wél leeft. We hebben geprobeerd dit op te lossen door een werkwoord te gebruiken met de betekenis van 'lijken op' in plaats van een zelfstandig naamwoord.
- Het verschil tussen want en omdat. Wie het weet, mag het zeggen! Ik lees het graag op eerder genoemd mailadres.